

Міністерство освіти і науки України.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра основ права України

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Права людини та їх захист в Україні»

для студентів юридичного факультету

Галузь знань: 0304 «Право»

Напрямок підготовки: 6.030601 «Право»

2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Права людини та їх захист в Україні» для студентів юридичного факультету. – 2016 р. – 13 с.

Розробник: Гончаров В.В., кандидат юридичних наук, доцент кафедри основ права України.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри основ права України

Протокол № ____ від _____ 2016 р.

Завідувач кафедрою основ права України _____ проф. Кіселичник В.П.

© Гончаров В.В., 2016

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів: 3	Галузі знань <u>0304 «Право»</u> (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів: 1	Напрями <u>6.030401 «Право»</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 1		2-й	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год	.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год	.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	
		ІНДЗ:	
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування теоретичних знань та вироблення навичок, щодо практичного застосування прав людини, формування у студентів високої правосвідомості та підвищення правової культури, вироблення навичок необхідних для аналізу правових норм та їх застосування на практиці, а також недопущення правового нігілізму.

Завдання:

- освоєння теоретичного матеріалу;
- розгляд і вирішення студентами практичних ситуацій, що виникають в сфері прав людини;
- підготовка студентами проектів правових документів;
- визначення стану дотримання прав людини в Україні;
- ознайомлення студентів з основними засобами захисту прав людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- поняття прав людини та джерела, якими вони закріплені;
- зміст окремих категорій прав людини;
- національні засоби і процедури їх захисту;
- міжнародні засоби і процедури їх захисту;
- основні засоби і процедури захисту від дискримінації;
- основні помилки, яких припускаються громадяни при захисті своїх прав.

вміти:

- кваліфікувати ті чи інші дії як такі, що порушують права людини;
- відрізнити порушення прав людини від порушення інших суб'єктивних прав;
- складати документи для захисту своїх прав людини;
- оптимально використовувати юридичні засоби для захисту своїх прав людини.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1

ПОНЯТТЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ІСТОРІЯ ЇХНЬОГО СТАНОВЛЕННЯ

Просвітництво і становлення ліберального світського бачення прав людини; індустріалізація і становлення соціалістичного бачення прав людини; світові війни та міжнародна інституціоналізація прав людини; сучасне поняття прав людини, їх види.

Тема 2

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА, ЗАБОРОНА ДИСКРИМІНАЦІЇ І ПРАВА ЛЮДИНИ

Заняття 1

Поняття верховенства права, його складові; заборона дискримінації як принцип прав людини; види дискримінації; пряма дискримінація; менш сприятливе ставлення, ознаки, види; зразок для порівняння (компаратор); послідовність аргументації у справах про дискримінацію; захист від звинувачення у дискримінації: типові аргументи.

Заняття 2

Непряма дискримінація; нейтральне правило; менш сприятливі умови для «захищеної групи»; порівняння з іншою групою; дискримінаційні положення українського законодавства; міжнародні стандарти запобігання і захисту від дискримінації; право на свободу і презумпція конституційності законів.

Тема 3

МІЖНАРОДНІ РЕЖИМИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Поняття міжнародних режимів прав людини; всесвітній режим прав людини; регіональні режими прав людини.

Тема 4

ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Судові та несудові засоби захисту прав людини; судові засоби захисту прав людини, їх види; адміністративні засоби захисту прав людини; особливості діяльності правозахисних організацій.

Тема 5

ГРОМАДЯНСЬКІ ТА ПОЛІТИЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

Міжнародні джерела громадянських і політичних прав людини; національні джерела закріплення громадянських і політичних прав людини; типові порушення громадянських та політичних прав в Україні і засоби їх захисту.

Тема 6

ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ І КУЛЬТУРНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

Міжнародні джерела економічних, соціальних і культурних прав людини; національні джерела закріплення економічних, соціальних і культурних прав людини; типові порушення економічних, соціальних і культурних прав в Україні і засоби їх захисту.

Тема 7

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Розвиток гарантій прав людини в Україні, Європі та в світі; поглиблення змісту й розширення обсягу прав людини; обмеження свободи вживання наркотичних засобів: причини і принципи; проблема глобального правосуддя.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього годин	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи права та конституційного права												
Тема 1.	8	2	2			7						
Тема 2.	16	4	4			16						
Тема 3.	8	2	2			7						
Тема 4.	8	2	2			8						
Тема 5.	8	2	2			7						
Тема 6.	8	2	2			7						
Тема 7.	8	2	2			7						
Усього :	90	16	16			58						

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття прав людини та історія їхнього становлення	2
2	Верховенство права, заборона дискримінації і права людини	4
3	Міжнародні режими прав людини	2
4	Засоби захисту прав людини в Україні	2
5	Громадянські та політичні права людини	2
6	Економічні, соціальні і культурні права людини	2
7	Сучасні проблеми становлення прав людини	2
	Разом	16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття прав людини та історія їхнього становлення	7
2	Верховенство права, заборона дискримінації і права людини	8
3	Міжнародні режими прав людини	7
4	Засоби захисту прав людини в Україні	8
5	Громадянські та політичні права людини	7
6	Економічні, соціальні і культурні права людини	7
7	Сучасні проблеми становлення прав людини	7
	Разом	58

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Під час практичного заняття викладач має право застосувати одну із наступних форм проведення поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування (контрольна робота);
- тестовий контроль.

Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Модульний контроль – це оцінювання якості системного засвоєння студентами матеріалу шляхом проведення модулів. Форма модульного контролю за рішенням кафедри може бути у вигляді:

- тестів;
- письмових завдань;
- усно (колоквіум).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Форма проведення іспиту може бути письмовою або тестовою.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Результати контролю враховують при визначенні середнього бала за поточний та модульні контролю. У разі відсутності оцінок (балів) на практичних заняттях, студентів за поточний контроль виставляють «0» балів.

Оцінювання знань студентів проводять шляхом виставлення балів за такою шкалою:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	50	Відмінно
2	45	Дуже добре
3	40	Добре
4	31	Задовільно
5	26	Достатньо
6	0	Незадовільно

Студенту, який був відсутній на практичному занятті, або не виконав завдання з практичного заняття (задачі, творчі чи практичні завдання тощо), або зголосився про свою неготовність, або за результатами відповіді не виявив знань і отримав оцінку незадовільно, виставлять “0” балів. Отримані у такому разі («0» балів) враховують при визначенні середнього бала.

Для допущення до модуля студент мусить набрати за результатами поточного та модульного контролів не менше 26 балів). Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має невідпрацьовані заборгованості, не склав модуля), вважається, що він не виконав навчальної програми і залік не зараховується. У такому разі студент складає залік за талоном №2.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за залік складається із суми середнього бала за поточний та модульний контролі з дотримання пропорції 50% - 50%.

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Кількість набраних балів, разом із поточним, модульним контролем (національна шкала)	Код оцінки (національна шкала)	Код оцінки за залік (міжнародний стандарт)
90 – 100	Зарах	A
81 – 89	Зарах	B
71 – 80	Зарах	C
61 – 70	Зарах	D
51 – 60	Зарах	E
0 - 50	Незарах	FX
0 – 50 на комісії	Незарах	F

9. ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ РОБІТ

Оцінюючи письмові роботи (контрольні роботи, письмові завдання, есе), використовуюється шкала оцінювання університету. При цьому враховують :

- 1) наявність орфографічних та пунктуаційних помилок без диференціації ;
- 2) наявність лексичних, граматичних і стилістичних помилок ;
- 3) відповідність оформлення роботи вимогам ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»;
- 4) повноту аналізу матеріалу, опрацювання якого є необхідним для виконання роботи;

5) використання додаткової літератури, наукових коментарів, практики вищих судових інстанцій тощо;

6) наявність плагіату та розлогіх цитувань першоджерел. Використання матеріалів без посилань на першоджерело вважається незадовільним виконанням завдання незалежно від обсягу відповідного запозичення. Цитати не можуть складати більше 25% відсотків основного тексту роботи. До основного тексту не зараховується титульна сторінка та список використаних джерел;

7) наявність самостійних узагальнень, пропозицій, які вказують на здатність студента пропонувати рішення виявлених проблем.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

А) Першоджерела

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами та доповненнями / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1013.3.10&nobreak=1>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV з змінами та доповненням / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 63. – Ст. 379
4. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 № 5207-VI / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Б) Література

1. Гончаров В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів / В. Гончаров // Право України. – 2015. – № 2. – С. 175-185;
2. Права людини у діяльності міліції: Навчальний посібник / Кол. авт., за заг. ред. Акад. АПрН України, д-ра юрид. наук, проф. О.О. Погребного та співголови Харківської правозахисної групи канд. техн. наук Є.Ю. Захарова. – Харків: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – 216 с;
3. Проти катувань. Міжнародні механізми запобігання катуванням та поганому поведженню – Харків: Права людини, 2007. – 400 с.;
4. Буроменский М.В. Обращение в Европейский суд по правам человека: практика Суда и особенности украинского законодательства / М.В. Буроменский ;
5. Харьковская правозащитная группа. – Харьков: Фолио, 2000. - 32 с.; Права людини в галузі охорони здоров'я — 2011. — Харків: Права людини, 2012. — 208 с.
6. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави / П.М. Рабінович ; Навч. посібник. — Вид. 9-е, зі змінами. — Львів: Край, 2007. — 192 с.

7. Рабінович П. Основоположні права людини: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження та викладання / П. Рабінович // Право України. — 2015. — №2. — С. 9-24.
8. Мартинюк Р. С. Теорія прав людини. Навчальний посібник. — Острого: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2009. — 218 с.
9. Права людини у фокусі новітньої історії. / За ред. Є. Ю. Захарова. — Харків: Права людини, 2013. — 420 с.
10. Cranston Maurice. Human Rights: Real and Supposed / Maurice Cranston // Political Theory and the Rights of Man [edited by D. D. Raphael]. —Bloomington: Indiana University Press, 1967. — Pp. 43-51.
11. Donnelly, Jack. The Relative Universality of Human Rights / Jack Donnelly // Human Rights Quarterly. — Volume 29. — Number 2, May 2007. — Pp. 281-306. / [Electronic resource]. — Access mode: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjclavs1LXPAhVFESwKHbGsCgcQFggkMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.du.edu%2F~jdonnelly%2Fpapers%2Frelative%2520universality%2520hrq%2520rev1.doc&usg=AFQjCNFBDGR7IrgKMxol2qtZf1J_F_ekdw&sig2=G6lfCvq6707todNrPxqPwg&cad=rja